

**Uchwała KSNG nr 4/2019 z dn. 15 maja 2019 r.  
dotycząca modyfikacji zasad latynizacji dla języka hindi**

§ 1. Zasady polskiej transkrypcji fonetycznej i transliteracji stosowanej do zapisu alfabetem łacińskim nazw geograficznych zapisanych w języku hindi, przyjęte uchwałą KSNG nr 11/2012 z dn. 28 listopada 2012 r., zostają zmodyfikowane w zakresie transkrypcji dla znaków फ़ i व़ oraz transliteracji dla znaku औ.

§ 2. Zmodyfikowane zasady transkrypcji fonetycznej i transliteracji stosowanej do zapisu alfabetem łacińskim nazw geograficznych zapisanych w języku hindi przyjmują następującą postać:

**Spółgłoski**  
(bazowe grafemy spółgłoskowe)

	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja
क	ka	ka, k	घ	dha	dha, dh
ख	kha	kha, kh	न	na	na, n
ग	ga	ga, g	प	pa	pa, p
घ	gha	gha, gh	फ़	pha	pha, ph, f <sup>1</sup>
ङ	ṅa	n	ब	ba	ba, b
च	ca	ća, ć	भ	bha	bha, bh
छ	cha	ćha, ćh	म	ma	ma, m
ज	ja	dźa, dź	य	ya	ja, j
झ	jha	dźha, dźh	र	ra	ra, r
ञ	ña	ń	ल	la	la, l
ट	ṭa	ta, t	व	va	wa, w <sup>2</sup>
ठ	ṭha	tha, th	श	śa	śa, ś
ड	ḍa	da, d	ष	ṣa	sza, sz
ड़	ṛa	ra, r	स	sa	sa, s
ढ	ḍha	dha, dh	ह	ha	ha, h
ढ़	ṛha	rha, rh	क़	qa	ka, k
ण	ṇa	na, n	ख़	kha	kha, kh
त	ta	ta, t	ग़	ga	ga, g
थ	tha	tha, th	ज़	za	za, z
द	da	da, d	फ़	fa	fa, f <sup>1</sup>

**znaki specjalne**

	transliteracja	transkrypcja
◌ <sup>3,4</sup>	~ <sup>5</sup>	-n, -ń <sup>6</sup>
◌ <sup>7</sup>	-ṁ	-n, -ń, -m <sup>8</sup>
◌ <sup>9</sup>	—	—

## samogłoski

formy inicjalne samogłosek			formy modyfikujące bazowe grafemy spółgłoskowe		
	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja
अ	a	a	क	ka	ka
अँ	ā	an	कँ	kā	kan
आ	ā	a	का	kā	ka
आँ	ā̃	an	काँ	kā̃	kan
इ	i	i, j <sup>10</sup>	कि	ki	ki
इँ	ī	in	किँ	kī	kin
ई	ī	i, ji <sup>11</sup>	की	kī	ki
ईँ <sup>12</sup>	ī̃	in	कीँ	kī̃	kin
उ	u	u	कु	ku	ku
उँ	ū	un	कुँ	kū	kun
ऊ	ū	u	कू	kū	ku
ऊँ	ū̃	un	कूँ	kū̃	kun
ऋ	ṛ	ry	कृ	kṛ	kry
ए	e	e	के	ke	ke
एँ	ē	en	कै	kē	ken
ऐ	ai	aj	कै	kai	kaj
ऐँ <sup>12</sup>	aĩ	ajn	कैँ	kaĩ	kajn
ओ	o	o	को	ko	ko
ओँ <sup>12</sup>	ō	on	कोँ	kō	kon
औ	au	au	कौ	kau	kau
औँ <sup>12</sup>	aū	aun	कौँ	kaū	kaun
ऑ	ô <sup>14</sup>	o	कॉ	kô <sup>14</sup>	ko

Połączenia spółgłosek (ligatury)<sup>15</sup>

	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja
क्ख	kkha	kkha	ज्ञ	jña	dźña, gja
क्य	kya	kja	ञ्च	ñca	ńca
क्र	kra	kra	ण्ड	ṇda	nda
क्ल	kla	kla	ण्ण	ṇṇa	nna
क्व	kva	kwa	ण्य	ṇya	nja
क्ष	kṣa	ksza	त्त	tta	tta
क्स	ksa	ksa	त्न	tta	tta
ख्य	khya	khja	त्य	tya	tja
ग्र	gra	gra	त्र	tra	tra
च्च	cca	ćca	द्य	dya	dja
च्छ	cca	ćcha	द्र	dra	dra
ज्य	jya	dźja	द्व	dva	dwa
ज्व	jva	dźwa	ध्य	dhya	dhja

	transliteracja	transkrypcja		transliteracja	transkrypcja
ध	dhra	dhra	श	śta	śta
न्त	nta	nta	श्म	śma	śma
न्द	nda	nda	श्य	śya	śja
न्द्र	ndra	ndra	श्र	śra	śra
न्य	nya	nja	श्री	śrī	śri
प्प	ppa	ppa	श्व	śva	śwa
प्र	pra	pra	ष्ट्र	ṣṭra	sztra
प्व	pva	pwa	ष्ण	ṣṇa	szna
ब्ब	bba	bba	स्क	ska	ska
म्म	mma	mma	स्ट	ṣṭa	sta
म्ल	m̐la	m̐la	स्त	sta	sta
ल्ट	l̐ta	l̐ta	स्थ	stha	stha
ल्ल	lla	lla	स्प	s̐pa	s̐pa
ल्लम	l̐ma	l̐ma	स्व	s̐va	s̐va
ल्य	lya	lja	स्म	s̐ma	s̐ma
ल्ल	lla	lla	स्य	s̐ya	s̐ja
ल्ल्ह	l̐ha	l̐ha	ह्य	h̐ma	h̐ma
व्य	vya	wja	ह्य	h̐ra	h̐ra
व्र	vra	wra			

<sup>1</sup> W zapożyczeniach z języka angielskiego f może być oddawane zarówno przez फ, jak i फ़. W obydwu przypadkach w transkrypcji oddaje się je wtedy jako *f*, np. फोर्ट – trl. *phort*, trb. *fort*.

<sup>2</sup> W zakończeniach -देव w transkrypcji oddaje się jako *o* – trl. *-dev*, trb. *-deo*.

<sup>3</sup> ◌ oznacza dowolny grafem spółgłoskowy.

<sup>4</sup> Znak *anunasika* ◌ dodany do grafemu sylaby (w pozycji nad nim) sygnalizuje nosowość samogłoski.

<sup>5</sup> Znak *anunasika* w transliteracji oddawany jest tyldą zamieszczaną nad samogłoską: *ā, ã, ĩ, ĩ̃, ū, ū̃, ē, aī, õ, aũ*.

<sup>6</sup> Znak *anunasika* w transkrypcji oddaje się przez połączenie *samogłoska + n, ñ*.

<sup>7</sup> Znak *anuswara* ◌ dodany do grafemu sylaby (w pozycji nad nim) sygnalizuje obecność spółgłoski nosowej przed spółgłoskami.

<sup>8</sup> Przed spółgłoskami zwartymi oddaje się przez *ñ, n, m*, natomiast przed spółgłoskami szczelinowymi i półotwartymi, oraz na końcu wyrazów przez *n*.

<sup>9</sup> Znak *wirama* ◌ dodany poniżej bazowego grafemu spółgłoskowego anuluje zawarty w nim komponent samogłoskowy, np. क – *ka*, क् – *k*.

<sup>10</sup> Jako *j* w połączeniach samogłoskowych: *āi, ui* i *ūi, ei, oi* (odpowiednio jako *aj, uj, ej, oj*).

<sup>11</sup> Połączenia samogłosek *aī* i *āī, uī* i *ūī, eī, oī* oddaje się przez dwie sylaby – jako *ai, ui, ei, oi* lub (zgodnie z przyjętym w hindi wariantem ortograficznym) jako *aji, uji, eji, oji*.

<sup>12</sup> W druku *anunasika* (◌) bywa zmieniana często w *anuswarę* (◌), zwłaszcza w wypadku grafemów zawierających element wychodzący ponad górną linię; w takich przypadkach w polskiej transkrypcji należy przywrócić zapis samogłoski nosowej.

<sup>13</sup> Niestandardową postać przyjmują *ru* – रू i *rū* – रू .

<sup>14</sup> Jedynie w zapożyczeniach z języka angielskiego: por. कॉमरेड – trl. *kômred*, trb. *komred* (ang. comrade).

<sup>15</sup> W wykazie przedstawiono ligatury występujące najczęściej w nazewnictwie geograficznym języka hindi.

Przewodniczący

prof. dr hab. Ewa Wolnicz-  
-Pawłowska

Wiceprzewodniczący

prof. dr hab. Andrzej Markowski

Wiceprzewodniczący

mgr Maciej Zych

Sekretarz

mgr Justyna Kacprzak